

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับความสามารถในการเผชิญปัญหา
และฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนปิ่นสร้อยแยดส์วิทยาลัย

ประเมษฐ์ มากพงษ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2554

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับความสามารถในการเผชิญปัญหา
และฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนปรีณัฏร์รอยแยลส์วิทยาลัย

ปรเมษฐ์ มากพงษ์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2554

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการเผชิญปัญหา
และฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนปิ่นสร้อยแผลสวีทยาลัย

ประเมษฐ์ มากพงษ์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ
อาจารย์สามารถ ศรีจันทน์

.....กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม

.....กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุมาพร วงษ์บูรณาวาทย์

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุมาพร วงษ์บูรณาวาทย์

30 พฤษภาคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้สำเร็จได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณในความกรุณาต่อศิษย์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุมพร วงษ์บุรณาวาทย์ และอาจารย์สามารถ ศรีจางค์ ที่เมตตาเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างดียิ่ง และเป็นแบบอย่างของครูที่มุ่งมั่นในการถ่ายทอดความรู้ให้กับศิษย์เสมอ

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงความรู้ทุกสำนัก เจ้าของตำรา เอกสาร เจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ดูแลระบบข้อมูลออนไลน์และงานวิจัยต่างๆ ที่เป็นแหล่งความรู้ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนปิ่นสร้อยเขตต์ วิทยาลัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณครูทุกท่านที่กรุณาให้ความสะดวก และความร่วมมือในการให้ข้อมูลแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ขอบใจพี่น้องจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวทุกท่านที่เป็นกำลังใจและแรงบันดาลใจในการทำการศึกษาล่าเรียนและนักเรียนทุกคน ผู้ที่ทำให้ครูได้แนวคิดและวิธีการมากมายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ที่เป็นทั้งกำลังใจ กำลังความคิด และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณสำหรับทุกความห่วงใย กำลังใจ ที่เติมพลังให้ชีวิตทุกวัน จาก คุณแม่นิลวรรณ มงคล คุณพ่อณัฐชัย มากพงษ์ ญาติพี่น้องและมิตรสหายทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ แบ่งปันทุกข์สุขและขอขอบคุณตนเองที่แข็งแรง มีสติ มีสมาธิ มีความเพียรพยายามในการศึกษาหาข้อมูล และมุ่งมั่นในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้จนสำเร็จไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบคุณความดีให้แก่บิดา มารดา ครู อาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ นักเรียนทุกคนและผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจสำคัญในการทำงานมาตั้งแต่ต้น

ปรเมษฐ์ มากพงษ์

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู กับความสามารถในการ
เผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปิ่นสร้อยไขลาลัย

ผู้เขียน นายปรเมษฐ์ มากพงษ์

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เจียนงาม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุมาพร วงษ์บุรณาวาทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

242387

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การอบรมเลี้ยงดู กับ
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
ปิ่นสร้อยไขลาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู
ประกอบด้วยการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือ แบบปล่อยปละละเลย แบบประชาธิปไตย และแบบ
เข้มงวดกวดขัน และแบบวัดความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค พบว่า นักเรียน มี
ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค อยู่ในระดับสูงทุกด้าน การอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคทุกด้าน โดย
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีความสัมพันธ์กับ
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ปัญหาและด้านการอดทน
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีความสัมพันธ์กับ
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคด้านการพยายามแก้ปัญหา ซึ่งมีความสัมพันธ์
กันในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

Independent Study Title   Relationship Between Child-rearing Practice and Adversity
Quotient of Mathayom Suksa 5 Students,
The Prince Royal's College

Author   Mr. Porramate Markpong

Degree   Master of Education (Educational Psychology and Guidance)

Independent Study Advisory Committee

Asst.Prof.Dr.Nongluck Kienngam   Advisor

Asst.Prof.Umaporn Wongburanavart   Co-advisor

242387

ABSTRACT

This study was to examine the relationship between child-rearing practice and adversity quotient of Mathayom Suksa 5 students, The Prince Royal's College. The instrument used was a questionnaire asking about child-rearing practice composing of 3 child-rearing models, namely, permissive, democratic, and strict ones. It was found that the students had adversity quotient at high level in all aspects. Democratic child-rearing practice related to every aspect of adversity quotient at .05 statistical significance level. Strict child-rearing practice related to the adversity quotient in the aspects of attempting to solve the problem and persistence at .05 statistical significance level. The permissive child-rearing practice negatively related to the adversity quotient in the aspects of attempting to solve the problem at .05 statistical significance level.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การอบรมเลี้ยงดู	7
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ)	12
จิตวิทยาวัยรุ่น	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
เกณฑ์การให้คะแนน	50
การแปลความหมายของคะแนน	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 5 สรุป	57
อภิปรายผล	58
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	65
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	66
ประวัติผู้เขียน	71

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่นักเรียนได้รับ	53
2 ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคจำแนกเป็นรายด้าน	53
3 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้าน	54
4 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้าน	55
5 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในแต่ละด้าน	56

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์ 3 สาขาที่เป็นทฤษฎีพื้นฐานของ AQ	16
2 แสดงถึงอุปสรรค 3 ประการที่คนเราต้องเผชิญ	19
3 ต้นไม้แห่งความสำเร็จ	26